

Oiartzun ibaiaren bernaturalizazioa, Errenterian autobideak estaltzen duen hiriko tarte batean

Errenteriako Udalak, 2025eko Plan Estrategikoan, bere lehentasunen artean identifikatu du Oiartzun ibaian esku hartzea, udalerritik igarotzen den tartean.

A-8ko zubibideak, autobideko sarrerako eta irteerako erreiek eta Euskotrenek osatutako garraio-bideen egitura konplexu baten azpian kokatuta, eremu degradatua zen, natura-balio handikoa (espezie enblematikoak zeudelako; esaterako, izokin arrunta), bai eta ondare-balio handikoa (Fanderiako errotako ubidea duelako) eta aisialdi- eta komunikazio-balio handikoa ere (Arditurriko Bide Berde garrantzitsua bertatik igarotzen baita).

Esku-hartzearen bidez, hiriko ibai-inguruneke 23.500 m²-ko azalera birnaturalizatu da, ibai-ardatzeko 330 metrotan zehar.

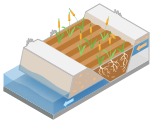

Esku-hartzeetako batzuk dauden zubibidea.

Esku-hartzeen kokalekua ibai-ardatzean.

Esku-hartzeak barne hartzen dituen NOK tipologia

Fitoarazketa-sistema

A-8 autobideko jariatze-ura bidezubiaren behaldera jaisten den alboko areka batetik jasotzen da, eta arazketa-putzuetara bideratzen da.

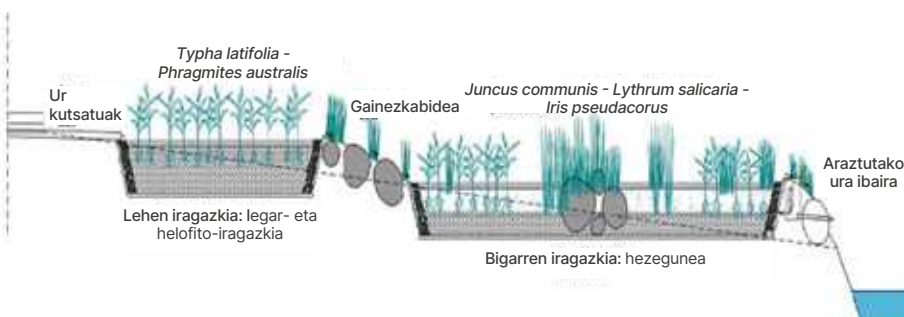

A-8ko jariatze-ura biltzeko alboko areka.

Fitoarazketa-sistema Oiartzun ibaira isurtzen duten eta interkonektatuta dauden bi putzuz osatzen dute. Lehenengoak legar-eta helofito-iragazki bat du, ura arazteko balio duena. Bigarren putzuak araztutako ura jasotzen du eta anfioentzako habitat gisa erabiltzen den hezegunea da. Bi putzuen azalera, gutxi gorabehera, **110 m²**-koa da; eta **80 eta 50 cm**-ko diseinuko gehieneko sakonerak dituzte, hurrenez hurren.

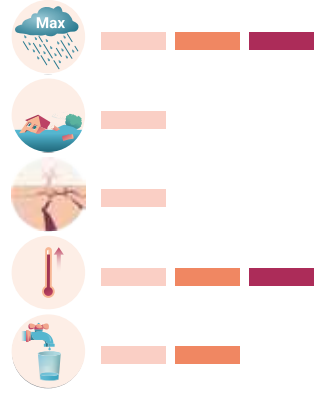

Fitoarazte-putzu konektatuak (goian, legarren eta helofiten iragazki-putzua, eta, behean, hezegune-putzua).

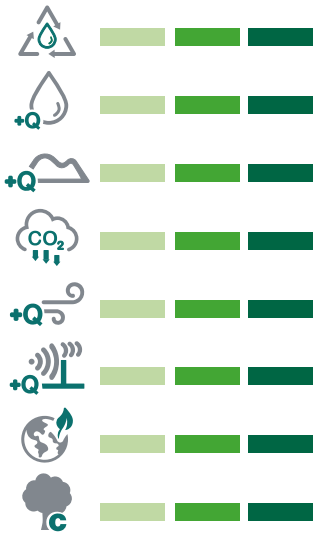
Fitoarazteko putzu konektatuen funtzionamendu-eskema.

KLIMA-MEHATXUAK

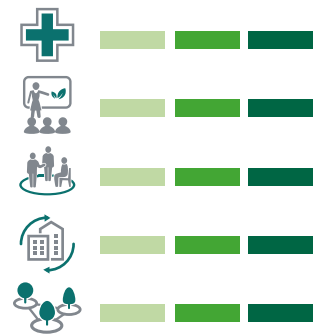

BATERAKO ONURAK

Ingurumenekoak

Sozialak

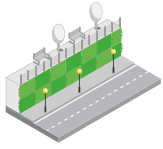

Ekonomikoak

GJH

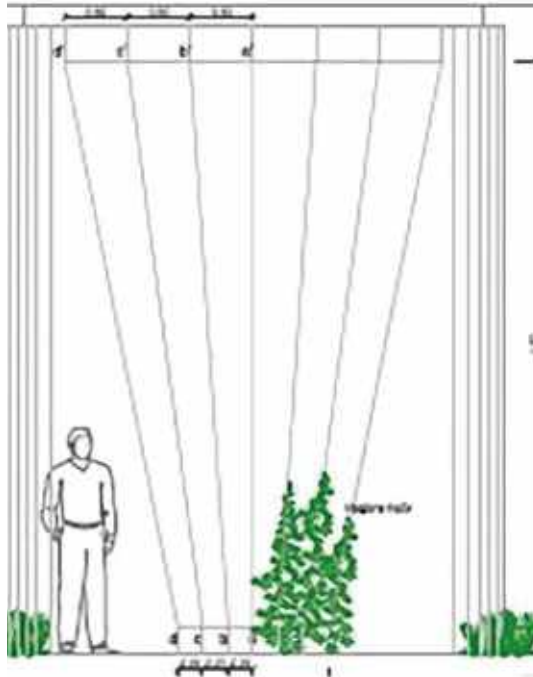

Horma berdea, zutabeetan kableak dituena

Zubibidearen zutabeetan landaredia garatzea, zutabeetan zehar luzetara jarritako abaniko-formako altzairuzko 7 kablez osatutako sistema baten gainean. Kableak zutabean ainguratuta daude, mantentze-lanak ez oztopatzeko adinako tartearekin.

Legar eta geotestil bidezko drainatze bat jarri da lurrian, zubibidetik kanpo erortzen den euri-ura zutabeetako landaredira bideratzeko eta, horrela, landarediaren bideragarritasuna ziurtatzeko. Landarediak jasotzen duen ur-ekarpen bakarra da.

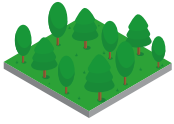
Kableatu-sistema jartzeko proposamena.

Zutabean ainguratutako kableak, tarte bat dutela.

Legar eta tutu bidezko drainatze-sistema, euri-ura landareetara bideratzen duena.

Garraio-azpiegitura linealak naturalizatzea

A-8ko taularen azpiko espazioaren ondoan zuhaitz-espezieak landatzea. **75 zuhaitz** landatu dira haltzadi atlantikoko berezko ibaiertzeko landaredi autoktonoa leheneratzeko (bertan, haltzak, lizarrak eta hurritzak nabarmentzen dira).

Esku hartzeko eremuan landatutako ibaiertzeko landaredia.

Drainatze Jasangarriko Sistema Hiritarra (DJSH)

Autobideko zubibidetik datorren ura drainatzea ahalbidetzen duten drainatze-zangak egokitzea, taularen azpian hezegunea sortzeko eta landaredia ezartzeko.

Autobideko zubibideko jariatze-ura behealdeko areka naturalizatura erortzea.

Inguruneko ondareari balioa ematen laguntzen duten beste esku-hartze batzuk

Fanderiako lehengo presa birsortzea

Esku-hartzearen eremutik gora, Fanderiako lehengo presaren egitura birsortu da zurezko jatorrizko bilbadurarekin, zubibidearen babesa aprobetxatuz. Presa 2011n eraitsi zen, uholde baten ondoren; eta 2014an erabat desegin zen. Horren ordez, faunarentzako arrapala iragazkorra jarri zuten.

Fanderiako lehengo presa birsortzea.

Lorategi Geologikoa

Zuhaitz artean dagoen egonaldiako eremua, Oiartzun ibaiaren arroko arroken interpretaziorako, Interes Geologikoko 8 Leku biltzen dituelako bereizgarria.

Oiartzun ibaiaren arroko arroken kokapena sortutako Lorategi Geologikoan.

“ Oiartzun ibaiko presaren desagertpenak eta Fanderiako eremuaren birnaturalizazioak izokin arrunta Aiako Harriko Natura 2000 Sarearekin lotzea eta hiriko bizi-kalitatea eta erosotasuna hobetzea ahalbidetu dute. ”

Errenteriako Udaleko ingurumen-teknikaria.

Implikatutako eragileak

- Errenteriako Udala
- Eusko Jaurlaritzako Turismo, Merkataritza eta Kontsumo Saila
- Bidegi

Datu ekonomikoak

Esku-hartzearen kostua, gutxi gorabehera:
360.000 €

Finantzaketa:
290.000 €
(Berpiztu programa, 2022)

15.000 €
(Berringurumena programa 2019)

10.095 €
(Tokiko Agendak 2021, Gipuzkoako Foru Aldundia)

25.000 €
(Paisaiarako Ekintza Planak egiteko dirulaguntzak, 2014)

Ikasitakoak

- Bidezubiaren zutabeetan dagoen luzetarako landaredia, ur-kantitate handiagoa jasotzen duena, garatuago eta egoera hobean dago. Horregatik, beharrezkoa da haren ureztatzea indartzea edo drainatzea hobetzea, ur gehiago jaso dezan.
- Putzuen kolmatazioa murrizteko eta solidoak kentzea errazteko, komenigarria izan daiteke alde zuretik kutxatila bat eraikitzea.

Arrakasta-faktoreak

Esku hartzeko eremua lehengoratzeko interes politikoa.

Ekintzen zehaztaperen mailakatua, parte-hartzailea eta adostua, eta plangintzan sektorekako integrazioa. Horri esker, hainbat administrazio-eskumenek bat egiten duten honelako espazioetan ohikoak diren zailtasunak konpondu ahal izan dira.

Esku-hartzea proiektu txikitari banatzea; horrek hainbat finantzaketa-ildo lortzea erraztu du.

Donostialdeko EFeko Lurralde Plan Partzialeko paisaia-zehaztapenak (2020ko irailean onartuak) planteatutako proposamenen babesa.